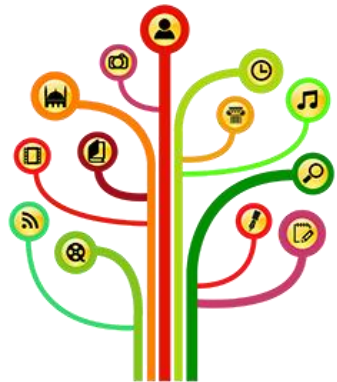

مدیریت تامین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

دانش خانواده و جمعیت

جمعی از نویسندگان

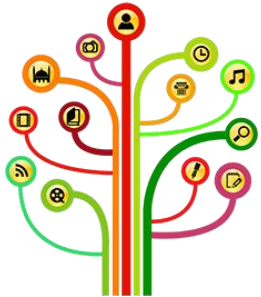
ویراست نخست

دانش خانواده و جمعیت

آسیب‌شناسی خانواده محاصر
ضعف کارآمدی خانواده
تأثیر رسانه‌ها
راه‌های ایمن‌سازی خانواده از آسیب‌ها
طلاق
پیامدهای طلاق
راه‌کارهای کاهش فروپاشی خانواده
منفوترین حلال

مدیریت تأمین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

فصل چهارم: ایمن سازی خانواده

آسیب شناسی خانواده معاصر

تغییر نگرش جوانان

سیطره تفکر مادی در
جهان

کاهش قبح تک‌زیستی و
تجرد

اشتغال به تحصیل

توقعات اقتصادی

تفکر زندگی ایده‌آلی

۱- افزایش
سن ازدواج
و مجرد
زیستی

۲- افزایش اختلافات خانوادگی

- عدم درک مثبت خود
و همسر و کاهش ارتباط
مؤثر و لذت بخش

- توافق کمتر و اختلاف بیشتر و
تمرکز بر رفتارهای منفی
- کاهش رضایت زناشویی

۳- ضعف کارآمدی خانواده

تحولات گسترده در خانواده و پدیدار شدن مشکلات

عدم حمایت و مراقبت

عدم تنظیم رفتار جنسی و تولید مثل

عدم ارضای نیازهای عاطفی

عدم آرامش روانی

عدم کنترل و نظارت

عدم جامعه پذیری

تأثير رسانه‌ها

عوامل تضعیف خانواده‌ها:

۱

عوامل شناختی

فقدان اطلاعات
مورد نیاز

فقر دانش و
اطلاعات درباره
مسائل خانواده در
بدو تشکیل
خانواده

۲

انحرافات شناختی

۱
تقدیس زدایی
از دواج و
خانواده

مقدس نداستن
خانواده و حرمت
نهادن به کانون
خانواده در تضعیف
خانواده موثر است و
بر عکس

۲

نسبی گرایی در
ارزشهای اخلاقی
پیرامون خانواده

از عوارض آن نبود هیچ
الگوی صحیح برای
خانواده است.

۳

نگرش اولویت
مقوق نسبت
به تکالیف

استواری رابطه
همسران به
ارتباط عاطفی
آنها بستگی دارد
و تقدم ادای
وظیفه نسبت به
حقوق خود.

۴

نگرش
ناصمیم حاصل
از ضعف سواد
رسانه‌ای

عدم آگاهی از
چگونگی استفاده
از رسانه‌ها
موجب تاثیرات
مخرب
می‌گردد.

۳- عوامل رفتاری

۱

رویارویی
نامناسب با
مشکلات زندگی
(مشکلات
می‌توانند
انسان‌ساز باشد
و سبب استحکام
خانواده گردد)
نوع نگاه باید
عوض شود.

۲

فردگرایی
در خانواده

ازدواج از من
به ما رسیدن
است و رفع
نیازهای
مشترک
(خودخواهی در
زندگی مدرن:
عامل اختلافات
خانوادگی)

۳

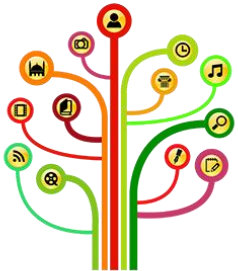
زیاده
خواهی

اسلام انسان را
به قناعت در
امور مادی و
کمال‌گرایی در
امور معنوی
می‌خواند. انتظار
بالا باعث طمع
گشته و زندگی
خانوادگی را تلخ
می‌کند.

۴

بدگمانی و سوءظن به
همسر

نگرش منفی به پندار، گفتار یا کردار همسر
باعث سلب اعتماد و نفرت می‌شود.

مدیریت تأمین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

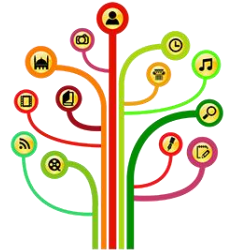
راه های ایمن سازی خانواده از آسیب ها

یادگیری مهارت های خانوادگی راهگشای بسیاری
از مشکلات است.

۱- آموزش

خانواده موفق به پایش مستمر عملکرد و
تقویت نقاط قوت و از بین بردن نقاط
منفی می پردازد.

۲- ارزیابی مستمر روابط خانوادگی

مدیریت تأمین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

۱- برخی عیب ها شخصی است و لطمه ای ایجاد نمی کند. ۲- اصلاح خود ۳- پذیرش عذرخواهی ۴- انتقاد پذیر بودن

۳- مواجهه صحیح با عیوب همسر

۱- کشف علت ۲- تقویت نگرش منفی به خشم
۳- توضیح وضعیت خود ۴- همدلی ۵- مراجعه به پزشک

۴- مدیریت خشم و غضب

چگونگی مواجهه با مشکل به حل آن کمک می کند.
۱- از انباشت مشکلات جلوگیری کنیم ۲- دیدن مشکلات به شکل مسأله ۳- فراگیری راه حل

۵- کسب مهارت حل مسئله

طلاق

عوامل طلاق:

۲- عوامل
اقتصادی

ضعف در حل مسئله، عدم پرداخت نفقه، توقعات بالای اقتصادی، نوع و میزان اشتغال زن

۱- عوامل
فرهنگی،
اجتماعی

شیوه ناکارآمدی انتخاب همسر، آگاهی اندک، کاهش مسئولیت پذیری، توقعات بالا، عدم نگرش منفی به طلاق، عدم صداقت در معرفی، بی احترامی

مدیریت تأمین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

عدم توافق اخلاقی همسران،
سوء معاشرت و سوء رفتار،
فساد اخلاقی زن یا شوهر،
اعتیاد، شرابخواری، فحاشی،
خودخواهی، ضعف در حل
مسائل

۳- عوامل اخلاقی

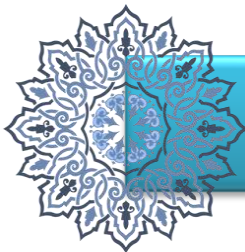
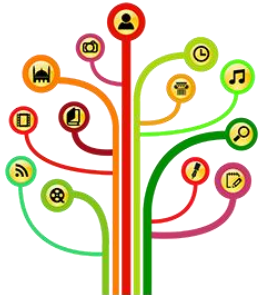
ویژگی های روانی و
عصبی غیر قابل تحمل،
بدبینی شدید نسبت به
همدیگر، باورهای غیر
منطقی، انگیزه های
واهی در ازدواج

۴- عوامل
روانشناختی

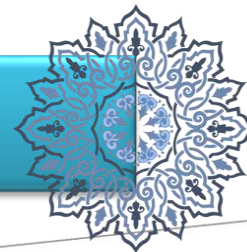

۵- عوامل
جنسی

عدم رضایتمندی
زناشویی، ناتوانی
جنسی زن یا مرد،
تنوع طلبی جنسی،
عقیم بودن مرد یا
زن،

پیامدهای طلاق

مدیریت تأمین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

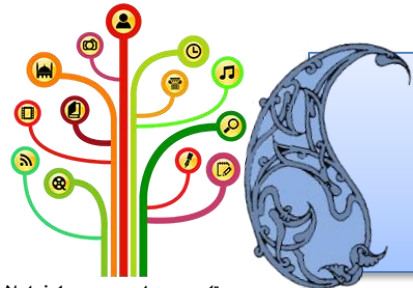
مشکلات روحی متعدد مثل کاهش اعتماد به نفس، یاس، عذاب وجدان، خشم، فریب خوردگی، افسردگی، فشار اقتصادی، تامین مسکن، شغل بدون ثبات و سطح پایین و....

۱- فردی

نداشتن منزلت سابق نزد خانواده، کاهش ضریب امنیت، محدودیت‌ها و مشکلات ازدواج مجدد در فرزندان همچون: مشکل عاطفی، فاقد تربیت هماهنگ و یگانه، مشکلات مالی، افسردگی و خشم، بی‌میلی به بازی، زیاده طلبی

۲- خانوادگی

بر هم خوردن تعادل روحی و متعاقب آن نیروی انسانی در تولید خدمات، انحرافات اجتماعی، آسیب‌های اجتماعی مثل اعتیاد، خودکشی و مشکلات جنسی، کاهش اعتماد اجتماعی

راهکارهای کاهش فروپاشی خانواده

مدیریت تامین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

تداوم علاقه و محبت بین زوجین و نهی از عوامل
مخل آن.

۱- پیشگیری از ایجاد
اختلاف بین زن و
شوهر

هر چند حقوقی نسبت به هم دارند خردمندان
به خاطر استحکام گذشت می کنند.

۲- گذشت فراموشانه
برای پیشگیری از
طلاق

داوران برای آشتی همسران تلاش کنند، یک
حکم از خانواده زن و یک حکم از خانواده مرد.

۳- وساطت داوران

اهمیت فرزندان و علاقه به آینده آنها می‌تواند مانع طلاق باشد.

۴- توجه به مشکلات فرزندان

گاهی مردان به خاطر این پیامدها از طلاق منصرف می‌شوند.

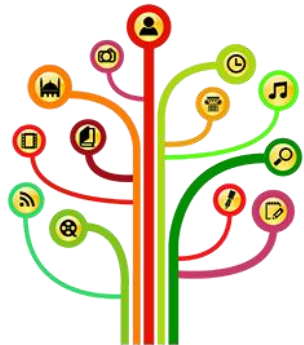
۵- توجه به پیامدهای اقتصادی طلاق

در قرآن تصریح به طلاق با نیکی و خوشرفتاری است.

۶- وقوع طلاق به نیکی و زیبایی

اگر طلاق به درخواست مرد باشد دوران عده زن باید در منزل شوهر زندگی کند، و سعی در متمایل ساختن همسر به سوی خود داشته باشد، تا در آخرین مرحله، زندگی را از فروپاشی نکه دارد.

۷- ایجاد زمینه آشتی مجدد

منفورتترین حلال

مدیریت تأمین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

گریز
ناپذیری
طلاق

اگر تداوم زندگی مشترک موجب
آسیب جدی به خود یا فرزندان شود
چاره‌ای جز طلاق نیست و باید تن به این
منفورتترین حلال داد

مدیریت تأمین محتوای دروس معارف اسلامی
اداره تولیدات رسانه ای و کمک آموزشی

ترمیم خانواده آسیب یافته از طلاق

۱- تقویت فضایل اخلاقی

نکوهش آسیب رسانی همسران به یکدیگر بعنوان یک
قاعده کلی قبل و بعد از طلاق

۲- پذیرش موقعیت جدید

کنار آمدن با سر درگمی ناشی از این پدیده، با فعالیت‌های
سرگرم کننده، ورزش و ...

۳- تقویت پیوندهای اجتماعی

روابط خویشاوندی، دوستی، همسایگی، حمایت
عاطفی و مراقبتی

۴- توجه به نیازهای فرزندان پس از طلاق

سلامت روانی فردی که نگهداری فرزند را بعهده می‌گیرد و
توجه به تفکیک نقش والدینی از نقش همسری

۵- ازدواج مجدد

ازدواج مجدد برای کاهش پیامدها مؤثر است هر
چند مشکلات خاص خود را دارد.